

Asmada (*Vitis vinifera* L.) Sürgün Ucu Kaynağının *In Vitro* Mikroaşılamada Başarı Üzerine Etkileri

Nilgün GÖKTÜRK BAYDAR, Hasan ÇELİK
Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü, Ankara-TÜRKİYE

Geliş Tarihi: 09.01.1998

Özet: Bu araştırma ile, sürgün ucu kaynağının asmada *in vitro* mikroaşılamada başarı üzerine olan etkileri incelenmiştir. Bitkisel materyal olarak Kalecik karası, Emir, Uslu, Hafızali ve Razakı üzüm çeşitlerine ait sürgün ucu meristemleriyle Kober 5 BB anacına ait çöğürler kullanılmıştır.

Sürgün ucu meristemleri hem *in vivo* (aktif gelişme dönemindeki omcalardan alınan sürgünler ve bir yaşlı çeliklerin serada sürdürülmesiyle elde edilen sürgünler), hem de *in vitro* (steril koşullarda sürgün ucu kültürü ile elde edilen sürgünler) kaynaklardan alınmıştır. Bu sürgün uçları ile tepeye yerleştirme yöntemiyle aşılanan bitkicikler, katı MS ortamında iki ay süreyle kültüre alınmışlardır. Sonuçta, aşı tutma oranlarının sürgün ucu kaynağına göre değiştiği ve en yüksek aşı tutma oranlarının (%40.9-68.2) *in vitro* sürgün ucu ile aşılanan bitkilerden elde edildiği belirlenmiştir. Aşı tutma oranlarındaki bu farklılığa rağmen, sürgün ucu kaynağının mikroaşılamada sürgün ve kök gelişmesini fazla etkilemediği saptanmıştır. Ayrıca, asma mikroaşılarında başarının çeşitler arasında farklılıklar gösterdiği de tespit edilmiştir.

The Effects of Shoot Tip Source on the Success of *In Vitro* Micrografting in Grapevine (*Vitis vinifera* L.)

Abstract: In this experiment, the effects of the shoot tip source on the success of *in vitro* micrografting in grapevine were investigated. Shoot tip meristems of Kalecik karası, Emir, Uslu, Hafızali and Razakı grape cultivars were micrografted onto the seedlings of Kober 5 BB.

Shoot tip meristems were excised from either *in vivo* (shoots from actively growing vine in the vineyard and shoots flushed from one year-old cuttings in the greenhouse) or *in vitro* (shoots obtained by shoot-tip culture in aseptic conditions) sources. Plantlets micrografted on top of the decapitated seedlings were cultured in solid MS medium for two months. Consequently, it was determined that the success of micrografting was affected by the shoot tip source and the highest values (40.9-68.2 %) were obtained from *in vitro* shoot tips. It was also observed that the shoot tip sources had no marked effect on the shoot and or development of the micrografted plants, although the success of grafting was influenced by shoot tip sources. Furthermore, the success of the micrografting varied between the cultivars.